

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 4.4.2006
KOM(2006) 159 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny pro vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

{SEK(2006) 439}

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny pro vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

1. ÚČEL TOHOTO SDĚLENÍ

Článek 49 Smlouvy o ES (dále jen „ES“) stanoví zásadu, podle níž členské státy musejí zaručit volný pohyb služeb uvnitř Společenství. Součástí této základní svobody je právo poskytovatele služeb usazeného v některém členském státě dočasně vyslat pracovníka do jiného členského státu za účelem poskytnutí služby. Z judikatury vyplývá, že volný pohyb služeb jakožto základní princip Smlouvy může být omezen pouze právními předpisy na základě důvodů uvedených v článku 46 ES a závažných důvodů obecného zájmu, při současném dodržování zásad nediskriminace a proporcionality.

Směrnice 96/71/ES (dále jen „směrnice“) stanoví závazná pravidla platná v hostitelské zemi, která se použijí pro vyslané pracovníky a budou představovat základní soubor pracovních podmínek; těmito pravidly se budou povinně řídit podniky vysílající pracovníky do jiného členského státu, než je stát, na jehož území tito pracovníci obvykle pracují. Směrnice má jasný sociální záměr: zaručit vyslaným pracovníkům, že jejich zaměstnavatel bude během vyslání dodržovat některé ochranné předpisy členského státu, do kterého jsou vysláni. Tyto předpisy se týkají zejména:

- maximálních délek pracovní doby a minimálních dob odpočinku,
- minimální délky dovolené za kalendářní rok,
- minimální mzdy,
- podmínek poskytování pracovníků, zejména prostřednictvím podniků pro dočasnou práci,
- ochrany zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci, a
- ochranných opatření týkajících se pracovních podmínek těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mladistvých.

Členské státy jsou povinny přijmout předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí, přijmout odpovídající opatření v případě nedodržování těchto předpisů a zajistit, že pracovníci nebo jejich zástupci budou mít k dispozici vhodná opatření pro zajištění dodržování povinností stanovených touto směrnicí, a dále zajistit spolupráci mezi veřejnými orgány.

Cílem směrnice je dosáhnout souladu mezi právem podniků poskytovat přeshraniční služby podle článku 49 ES na jedné straně a právy pracovníků, kteří jsou dočasně vysláni do zahraničí za účelem poskytování těchto služeb, na straně druhé.

V návaznosti na legislativní usnesení o návrhu směrnice o službách na vnitřním trhu, které bylo přijato Evropským parlamentem dne 16. února 2006, předložila Komise pozměněný návrh, z něhož byly vypuštěny články 24 a 25 původního návrhu obsahující zvláštní ustanovení o vysílání pracovníků. V těchto článcích Komise navrhovala zrušit některé správní

požadavky týkající se vysílání pracovníků. Zrušení těchto požadavků bylo doprovázeno opatřeními pro posílení správní spolupráce mezi členskými státy.

Komise se zavázala k vypracování pokynů zohledňujících současný stav práva Společenství, pokud jde o správní postupy uváděné v člancích 24 a 25. Toto sdělení informuje členské státy, jak postupovat pro dosažení souladu s *acquis communautaire* na základě výkladu článku 49 ES Soudním dvorem Evropských společenství a pro účinnější dosažení výsledků požadovaných směrnicí. Podle informací shromážděných útvary Komise ve zprávě SEK(2006) 439¹, která je připojena k tomuto sdělení, lze značně zlepšit přístup k informacím, správní spolupráci a dohled nad dodržováním právních předpisů, zejména díky stanovení a šíření osvědčených postupů.

Toto sdělení se v zájmu zajištění dodržování práva Společenství členskými státy nedotýká výsad Komise stanovených Smlouvou ani obecných předpisů v oblasti požadavků týkajících se víz.

2. POKYNY: KONTROLNÍ OPATŘENÍ

Ve své judikatuře² Soudní dvůr uznal, že členské státy mohou ověřovat, zda nedochází ke zneužívání volného pohybu služeb například umístěním pracovníků ze třetích zemí na trh práce hostitelského členského státu. Rovněž uznal podloženost kontrolních opatření nezbytných k ověření, zda jsou dodržovány požadavky odůvodněné obecným zájmem. Komise by přesto ráda připomenula, že při kontrolách uskutečněných v rámci provádění směrnice jsou členské státy povinny dodržovat článek 49 ES a nevytvářet nebo nezachovávat neodůvodněná a nepřiměřená omezení volného pohybu služeb uvnitř Společenství. Soudní dvůr skutečně několikrát zdůraznil, že tyto kontroly by měly při dodržování zásady proporcionality vést k dosažení sledovaných cílů, aniž by byl volný pohyb omezen více, než je nezbytné³.

2.1. Obecná prováděcí opatření

Z kontrolních opatření zavedených některými členskými státy, která je třeba objasnit na základě judikatury Soudního dvora založené na článku 49 Smlouvy o ES, jsou zvláště důležitá tato⁴:

- požadavek mít zástupce na území hostitelského členského státu;
- požadavek získat povolení od příslušných orgánů hostitelského členského státu nebo být u nich zaregistrován nebo jakákoli jiná obdobná povinnost;
- požadavek učinit prohlášení;

¹ Komise tuto zprávu vypracovala na základě žádosti Evropského parlamentu obsaženou v jeho usnesení P5_TA (2004)0030 ze dne 15. ledna 2004.

² Věc C-113/89 (*Rush Portuguesa L^{da} v. Office national d'immigration*), rozsudek ze dne 27. března 1990, bod 17, a spojené věci C-369/96 a 376/96 (*Ministère public v. Jean-Claude Arblade a další*), rozsudek ze dne 23. listopadu 1999, bod 62.

³ V tomto smyslu viz rozsudky Komise v. Lucembursko, věc C-445/03, rozsudek ze dne 21. října 2004, bod 40, a Komise v. Německo, C-244/04, rozsudek ze dne 19. ledna 2006, bod 36.

⁴ Tato opatření byla uvedena ve zprávě Komise určené Radě a Evropskému parlamentu o stavu vnitřního trhu služeb – KOM(2002) 441 ze dne 30. července 2002.

- požadavek vést a uchovávat dokumenty týkající se sociálních a pracovních podmínek na území hostitelské země a/nebo za podmínek, jež se na jejím území uplatňují.

a) Požadavek mít zástupce, který má bydliště na území hostitelského členského státu

Soudní dvůr⁵ označil požadavek mít zástupce na území daného státu za „*samotné popření volného pohybu služeb*“. Povinnost poskytovatele služeb jmenovat zástupce, který má bydliště v daném členském státě, aby zde mohl poskytovat služby, se podobá požadavku zvolit si bydliště v místě zplnomocněného zástupce, který Soudní dvůr prohlásil za nezákonný, a zdá se být neslučitelná s článkem 49 ES⁶.

V rozsudku *Arblade a další*⁷ Soudní dvůr usoudil, že povinnost mít a uchovávat některé dokumenty v místě bydliště fyzické osoby, která bydlí v hostitelském členském státě a která je vede jakožto zástupce nebo pověřený pracovník jmenovaný zaměstnavatelem, dokonce poté, co zaměstnavatel přestal zaměstnávat pracovníky v tomto státě, by mohla být přípustná pouze tehdy, nejsou-li vnitrostátní orgány s to vykonávat svou kontrolní úlohu účinným způsobem v případě, že taková povinnost neexistuje. Tuto judikaturu je třeba vykládat případ od případu, avšak lze se domnívat, že pro splnění této úlohy by mělo stačit jmenování jedné osoby z řad vyslaných pracovníků (například mistra), která bude zajišťovat vazbu mezi zahraničním podnikem a inspekcí práce.

Závěr: Na základě stávající judikatury je třeba učinit závěr, že požadavek členského státu, aby podniky vysílající pracovníky na jeho území měly zástupce bydlícího v hostitelském členském státě, je vzhledem k cíli zajistit dohled nad pracovními podmínkami těchto pracovníků nepřiměřený. Jmenování jedné osoby z řad vyslaných pracovníků (například mistra), která bude zajišťovat vazbu mezi zahraničním podnikem a příslušným kontrolním orgánem, by mělo být dostačující.

b) Požadavek získat povolení od příslušných orgánů hostitelského členského státu nebo být u nich zaregistrován nebo jakákoli jiná obdobná povinnost

Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že vnitrostátní předpisy, podle nichž – obecně a u všech činností – podléhá poskytování služeb na území daného státu podnikem usazeným v jiném členském státě vydání správního povolení, představují omezení volného pohybu služeb ve smyslu článku 49 ES (viz zejména rozsudek *Vander Elst*⁸).

Výkon určitých činností se v členských státech řídí právními nástroji, mezi něž patří zvláštní povolení pro každou činnost. Velký počet členských států například na interní úrovni stanoví povolení pro podniky pro dočasnou práci s cílem zajistit, že tyto podniky poskytnou dostatečné záruky pro výkon této činnosti.

Hostitelský členský stát je oprávněn vyžadovat předchozí povolení pouze pro výkon některých činností, bez ohledu na stav vyslání, a pod podmínkou, že toto povolení může být odůvodněno závažnými důvody obecného zájmu a je přiměřené a slučitelné s příslušnými

⁵ Věc C-279/00 (*Komise v. Italská republika*), rozsudek ze dne 7. února 2002, bod 18.

⁶ V tomto smyslu viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 6. března 2003 ve věci C-478/01, bod 19.

⁷ Viz poznámka pod čarou 2, bod 76.

⁸ Věc C-43/93 (*Raymond Vander Elst v. Office des migrations internationales*), rozsudek ze dne 9. srpna 1994.

ustanoveními Smlouvy o volném pohybu služeb. Tento požadavek musí zohlednit kontroly a ověření, které již byly v členském státě původu provedeny.

Závěr: Na základě stávající judikatury je třeba učinit závěr, že právní předpisy, podle nichž podléhá vysílání pracovníků systematické předchozí kontrole, včetně požadavku týkajícího se povolení nebo předchozí registrace v případě vyslání, jsou nepřiměřené.

c) Požadavek učinit prohlášení

Téměř polovina členských států ukládá poskytovatelům služeb vysílajícím pracovníky na jejich území povinnost tuto skutečnost předem ohlásit jejich orgánům⁹. Zdá se, že tato prohlášení mají na jedné straně umožnit vnitrostátním orgánům ověřit informace o vyslání získané během kontrol na místě a na straně druhé pomoci inspekcím práce při odhadu rizik, aby tak mohly zaměřit své kontroly na vysoce rizikové situace nebo podniky.

V současnosti není k dispozici žádný rozsudek Soudního dvora týkající se přímo toho, zda je povinnost ohlásit vyslání přípustná. Ve věci *Komise v. Lucembursko*¹⁰, jež se týkala zavedení požadavku na pracovní povolení pro pracovníka pocházejícího ze třetího státu a vyslaného v rámci poskytování služeb, Soudní dvůr uvedl, že „*kdyby byla podnikům poskytujícím služby uložena povinnost oznámit místním orgánům přítomnost jednoho nebo několika vyslaných pracovníků v zaměstnaneckém poměru, předpokládanou dobu pobytu a službu nebo služby, jejichž poskytování je důvodem pro jejich vyslání, jednalo by se o stejně účinné a méně omezující opatření, než jsou předmětné požadavky. Umožňovalo by těmto orgánům kontrolovat dodržování lucemburské právní úpravy v sociální oblasti po dobu vyslání při zohlednění povinností, které jsou podniku již uloženy na základě předpisů sociálního práva uplatňovaných v členském státě jeho usazení*“.

V případě pracovníků pocházejících ze třetího státu, kteří jsou vysláni poskytovatelem služeb ze Společenství, dospěl Soudní dvůr ve svém rozsudku *Komise v. Německo*¹¹ k závěru, že „*jak nicméně uvedl generální advokát v bodě 27 svého stanoviska, požadavek, aby poskytovatel služeb předložil pouze prohlášení potvrzující, že se dotčení pracovníci nacházejí v legálním postavení (...) ve státě, kde je tento podnik zaměstnává, by poskytovalo vnitrostátním orgánům méně omezující a stejně účinné záruky toho, že se tito pracovníci nacházejí v legálním postavení a že vykonávají svou hlavní činnost v členském státě, kde je usazen podnik poskytující služby, než kontrola před vysláním. Takový požadavek by umožnil vnitrostátním orgánům kontrolovat tyto údaje dodatečně a přijmout nezbytná opatření v případě protiprávního postavení zmíněných pracovníků*“.

V této judikatuře Soudní dvůr uznává, že prohlášení je stejně tak účinné a méně omezující opatření než předchozí povolení a že umožní členským státům získat kdykoli informace o přítomnosti vyslaných pracovníků ze třetích zemí na jejich území.

Členské státy nesmějí využívat prohlášení k jiným než informačním účelům, zejména za účelem kontroly nebo registrace podniků poskytujících služby, což by odpovídalo udělování povolení.

⁹ Jedná se o tyto státy: Rakousko, Belgie, Německo, Španělsko, Francie, Řecko, Lucembursko, Maďarsko, Lotyšsko, Malta, Nizozemsko a Portugalsko. Slovinsko a Česká republika ukládají obdobnou povinnost příjemcům služeb.

¹⁰ Viz poznámka pod čarou 3, bod 31.

¹¹ Viz poznámka pod čarou 3, bod 41.

Závěr: Na základě stávající judikatury se Komise domnívá, že aby mohl hostitelský členský stát ověřit dodržování pracovních podmínek stanovených směrnicí, měl by mít možnost vyžadovat při dodržení zásady proporcionality od poskytovatele služeb nejpozději na začátku prací prohlášení obsahující údaje o vyslaných pracovnících, době vyslání, místě a druhu poskytované služby. Součástí prohlášení by mohlo být sdělení potvrzující, že vyslaní pracovníci ze třetích zemí oprávněně pobývají v zemi, v níž je usazen poskytovatel služeb (rovněž pokud jde o požadavky týkající se víz), a jsou zde legálně zaměstnání.

d) Požadavek vést a uchovávat dokumenty týkající se sociálních a pracovních podmínek na území hostitelské země a/nebo za podmínek, které se na jejím území uplatňují

Soudní dvůr se vyjádřil k povinnostem vést a uchovávat dokumenty týkající se sociálních a pracovních podmínek vyslaných pracovníků v hostitelském členském státě.

Ve svém rozsudku *Arblade a další*¹² dospěl Soudní dvůr k závěru, že účinná ochrana pracovníků, zejména v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a v oblasti pracovní doby, může vyžadovat povinnost uchovávat některé dokumenty na přístupném a jasně určeném místě v hostitelském státě a umožnit k nim přístup orgánům tohoto státu pověřeným prováděním kontrol, „zejména tehdy, neexistuje-li organizovaný systém spolupráce nebo výměny informací mezi členskými státy stanovený v článku 4 směrnice 96/71/ES“.

V tomtéž rozsudku nicméně Soudní dvůr uvedl, že příslušné orgány hostitelské země musejí před uložením této povinnosti poskytovateli služeb ověřit, že sociální ochrana dotyčných pracovníků by nebyla dostatečně zajištěna včasným předložením dokumentů vedených v členském státě usazení¹³. V rozsudku *Finalarte*¹⁴ Soudní dvůr připustil, že podniky usazené mimo území hostitelského členského státu by mohly být nuceny poskytovat více informací než podniky usazené v tomto státě, a to v takové míře, v jaké by toto rozdílné zacházení vycházelo z objektivních rozdílů mezi těmito podniky a podniky usazenými v hostitelském státě.

Naproti tomu Soudní dvůr rovněž stanovil, že je třeba ověřit, zda jsou veškeré informace získané z dokumentů požadovaných právními předpisy členského státu usazení dostatečné k tomu, aby umožnily provádět potřebné kontroly v hostitelském členském státě¹⁵.

Po skončení lhůty pro provedení směrnice do vnitrostátního práva v roce 1999 a postupném zavedení spolupráce v oblasti informací stanovené v článku 4 mají členské státy omezenější možnost vyžadovat vedení některých dokumentů týkajících se sociálních a pracovních podmínek. Komise se však domnívá, že hostitelský členský stát by mohl stále požadovat, aby byly na pracovišti vedeny některé dokumenty, které jsou nutně vytvářené a uchovávány na místě, jako například výkazy o počtu odpracovaných hodin nebo dokumenty týkající se zdravotních a bezpečnostních podmínek na pracovišti. S cílem umožnit orgánům hostitelského členského státu kontrolovat, zda jsou pracovní podmínky v souladu se směrnicí, se připouští, že mohou od poskytovatele služeb požadovat včasné předložení dokumentů považovaných za nezbytné pro provádění těchto kontrol.

¹² Viz poznámka pod čarou 2, bod 61.

¹³ Viz poznámka pod čarou 2, bod 65.

¹⁴ Spojené věci C-49/98, 50/98, 52/98, 54/98, 68/98 a 71/98 (*Finalarte Sociedade de Construção Civil L^{da} v. Urlaubs- und Lohnausgleichskasse der Bauwirtschaft a další*), rozsudek ze dne 25. října 2001, body 69-74.

¹⁵ Viz poznámka pod čarou 2, body 64-65.

Přesto není přijatelné, aby hostitelský členský stát vyžadoval druhý soubor dokumentů odpovídajících právním předpisům tohoto státu pouze proto, že existují jisté rozdíly, pokud jde o formu nebo obsah, v porovnání s dokumenty odpovídajícími právním předpisům členského státu usazení. Stejně tak není přijatelné, aby mohly být vyžadovány dokumenty týkající se sociálního zabezpečení, neboť na ty se v souladu s nařízením (EHS) č. 1408/71 vztahuje zvláštní postup v zemi původu. Naproti tomu Soudní dvůr v rozsudku *Arblade a další*¹⁶ uznal, že „informace požadované na základě právních předpisů členského státu usazení a právních předpisů hostitelského členského státu (...) mohou být do té míry rozdílné, že kontroly podle právních předpisů hostitelského členského státu nemohou být prováděny na základě dokumentů vedených v souladu s právními předpisy členského státu usazení“.

Závěr: Na základě uvedené judikatury je třeba učinit závěr, že aby mohl hostitelský členský stát ověřit dodržování pracovních podmínek stanovených směrnicí, měl by mít možnost vyžadovat při dodržení zásady proporcionality, aby byly na pracovišti vedeny dokumenty, které zde jsou vzhledem ke své povaze vytvářeny, jako například výkazy o počtu odpracovaných hodin nebo dokumenty týkající se zdravotních a bezpečnostních podmínek na pracovišti. Hostitelský členský stát nesmí vyžadovat druhý soubor dokumentů, pokud jsou veškeré informace získané z dokumentů požadovaných na základě právních předpisů členského státu usazení dostačující k provedení potřebných kontrol v hostitelském členském státě.

2.2. Opatření vztahující se na vyslané pracovníky, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí

Ve stávající judikatuře o volném pohybu služeb podle článku 49 ES (viz například rozsudky *Vander Elst*¹⁷ a rozsudek *Komise v. Lucembursko*¹⁸) Soudní dvůr rozhodl, že pracovníci, pokud jsou řádně a obvykle zaměstnání poskytovatelem služeb usazeným v jednom členském státě (původu), mohou být vysláni do jiného členského státu (hostitelského), aniž by byli podrobeni v tomto jiném členském státě správním formalitám, jako je pracovní povolení.

Soud rovněž rozhodl, že některé dodatečné podmínky, které některé členské státy ukládají, pokud jde o vysílání pracovníků ze třetích zemí, jsou nepřiměřené. Ve věci *Komise v. Německo*¹⁹ Soudní dvůr Evropských společenství rozhodl, že není v souladu s článkem 49 ES povinnost uložená německými právními předpisy pracovníkům, kteří jsou státními příslušníky třetího státu a kteří jsou vysláni podnikem usazeným v jiném členském státě, aby byli zaměstnání nejméně jeden rok tímto podnikem, aby jim bylo vydáno pobytové vízum. V tomto případě Soudní dvůr potvrdil svůj rozsudek ve věci *Komise v. Lucembursko*²⁰, kde rozhodl, že právní předpisy ukládající podmínku předchozí doby zaměstnání v délce šesti měsíců přesahují to, co může být vyžadováno v rámci cíle sociální ochrany pracovníků, kteří jsou státními příslušníky třetího státu, a jsou tedy neodůvodněné. V tomto rozsudku Soudní dvůr rovněž odsoudil požadavek smlouvy na dobu neurčitou.

Závěr: Na základě stávající judikatury je třeba učinit závěr, že hostitelský členský stát nesmí vyžadovat správní formality nebo dodatečné podmínky od vyslaných pracovníků pocházejících ze třetích zemí, pokud jsou tito pracovníci řádně zaměstnání poskytovatelem

¹⁶ Viz poznámka pod čarou 2, bod 63.

¹⁷ Viz poznámka pod čarou 8.

¹⁸ Viz poznámka pod čarou 3.

¹⁹ Viz poznámka pod čarou 3.

²⁰ Viz poznámka pod čarou 3.

služeb usazeným v jiném členském státě, aniž je dotčeno právo hostitelského státu ověřit, že tyto podmínky jsou splněny v členském státě, v němž je poskytovatel služeb usazen.

3. SPOLUPRÁCE V OBLASTI INFORMACÍ

a) Přístup k informacím

Ustanovení čl. 4 odst. 3 směrnice jasně stanoví, že členské státy učiní vhodná opatření, aby všeobecně zpřístupnili zahraničním poskytovatelům služeb a pracovníkům informace o pracovních podmínkách.

Použití nástrojů pro šíření informací o pracovních podmínkách při vysílání pracovníků a o povinnostech, které mají být dodrženy, může být podstatně zlepšeno. Další úsilí je nutné pro hmatatelné zlepšení těchto aspektů:

- zatímco počet národních internetových stránek věnovaných vysílání pracovníků se podstatně zvýšil, je nadále nezbytné, aby členské státy lépe využívaly možností internetu a zlepšily přístupnost a srozumitelnost poskytovaných informací na národních webových stránkách²¹;
- členské státy musejí upřesnit, která část jejich vnitrostátních právních předpisů se má použít na zahraniční poskytovatele služeb, a vyhnout se poskytování informací pouze o pracovním právu obecně, aniž by bylo uvedeno, jaké podmínky se vztahují na vyslané pracovníky;
- informace by měly být dostupné v jiných jazycích, než je (jsou) národní jazyk(y) hostitelské země;
- kontaktní místa musejí mít personál a ostatní zdroje, které jim umožní zhostit se dobře svých povinností v oblasti informací;
- členské státy by měly určit kontaktní osobu pověřenou vyřizováním žádostí o informace, neboť pomocí tohoto způsobu se dosahují lepší výsledky než prostřednictvím velké anonymní struktury;
- kontaktní místa se musejí rovněž opírat o účinnou strukturu. Musejí být prostředníky mezi osobami žádajícími informace a ostatními příslušnými vnitrostátními subjekty.

Za účelem splnění svých povinností jsou členské státy vyzvány k většímu úsilí s cílem zlepšit a více usnadnit přístup k informacím o lhůtách a podmínkách zaměstnání, které musejí být uplatněny poskytovateli služeb, jakož se i ujistit, že jsou kontaktní místa s to účinně plnit své úkoly. Komise bude nadále podporovat členské státy v této oblasti, zejména v rámci skupiny odborníků, a sledovat jejich úsilí, aby se ujistila, že směřují k osvědčeným postupům.

²¹ Webové stránky Komise věnované vysílání pracovníků nabízejí odkaz na národní webové stránky: http://europa.eu.int/comm/employment_social/calls/tender_en.cfm

b) Spolupráce mezi členskými státy

Ustanovení čl. 4 odst. 1 a 2 směrnice stanoví jasné povinnosti v oblasti spolupráce mezi vnitrostátními veřejnými orgány a pověřuje členské státy vytvořením nezbytných podmínek k této spolupráci. Tato povinnost v sobě zahrnuje zřízení kontrolního orgánu schopného reagovat na odůvodněnou žádost týkající se například skutečnosti, zda společnost poskytující nadnárodní služby je skutečně usazena v členském státě původu, nebo na žádost o průkazné doklady umožňující stanovit, zda je pracovník považován za pracovníka podle právních předpisů hostitelského členského státu.

Žádost o informace může rovněž přijít z druhé strany, pokud se chce například vyslaný pracovník dozvědět v rámci vyslání, jestli obdržel vše, na co má nárok po dobu vyslání.

Za účelem dosažení souladu s článkem 4 směrnice musejí členské státy zajistit, aby byly kontaktní místa a kontrolní orgány uspořádány a vybaveny tak, aby mohly účinně vykonávat své funkce a rychle reagovat na žádosti. V této souvislosti se může ukázat jako nezbytné, aby kontaktní místa a/nebo kontrolní orgány vedly vyšetřování nebo obdržely informace z jiných zdrojů nebo od jiných subjektů (než jsou instituce sociálního zabezpečení); budou tak postupovat stejným způsobem jako v případě vnitřních případů a v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

Iniciativy Komise v souvislosti se skupinou odborníků (zvláště vypracování kodexu chování pro řádnou spolupráci a sestavení mnohojazyčného formuláře pro výměnu informací mezi orgány) mohou přispět ke zlepšení přeshraniční spolupráce. Výměnu informací bude moci ve vhodnou dobu usnadnit použití elektronického systému, který bude vytvořen Komisí pro potřeby směrnice o službách.

Za účelem splnění svých povinností jsou členské státy vyzvány k přijetí nezbytných opatření, aby byly jejich kontaktní místa a/nebo kontrolní orgány vybaveny potřebným zařízením a zdroji, aby účinně reagovaly na žádosti o informace a přeshraniční spolupráci pocházející od příslušných orgánů ostatních členských států. Komise bude nadále podporovat členské státy v této oblasti, zejména poskytnutím vhodnějších elektronických systémů, a bude důsledně sledovat jejich pokrok.

4. KONTROLA DODRŽOVÁNÍ SMĚRNICE A OPATŘENÍ, KTERÁ MAJÍ BÝT PŘIJATA V PŘÍPADĚ NEDODRŽENÍ SMĚRNICE

Členské státy mají povinnost zaručit na svých územích některé lhůty a podmínky pro vyslané pracovníky podle článku 3 směrnice a přijmout opatření, aby zabránily a bojovaly proti každému nedovolenému chování ze strany poskytovatelů služeb zahrnující v sobě odmítnutí poskytnutí takových lhůt a podmínek. To je základní podmínkou pro stanovení podmínek poctivé hospodářské soutěže, které jsou zárukou věrohodnosti pro vysílání pracovníků v rámci přeshraničního poskytování služeb. Členské státy se tak musejí ujistit, že jsou vytvořeny nezbytné mechanismy, aby se zajistilo dodržování prováděcích opatření týkajících se vysílání pracovníků.

Vyslání pracovníci a/nebo organizace, které je zastupují, by měli mít možnost podat stížnost přímo u příslušného orgánu hostitelského členského státu a použití opatření by mohlo být zahájeno na základě stížností pracovníků nebo konkurenčních podniků. I když tato možnost

může přispět ke zlepšení kontroly a používání právních předpisů, předpokládá, že kontrolní orgán má k dispozici zdroje a pravomoci nezbytné k zajištění sledování těchto stížností.

Členské státy musejí neustále hodnotit účinnost inspekcí práce a ostatních kontrolních systémů a uvažovat o prostředcích jejich zlepšení v souladu s povinnostmi, které pro ně vyplývají ze směrnice. Tato činnost může být podpořena posílením spolupráce mezi vnitrostátními orgány pověřenými kontrolou (včetně inspekcí práce) aspektů vyplývajících ze směrnice. Zástupci inspekcí práce nebo ostatních subjektů odpovědných za provádění směrnice by se měli scházet nejméně jednou za rok v souvislosti se skupinou odborníků o vysílání pracovníků.

V případě nedodržení povinností vyplývajících z této směrnice musejí členské státy na základě článku 5 směrnice přijmout vhodná opatření. Přínáleží jim zvolit vhodné nástroje, které mají být vytvořeny, avšak tyto nástroje musejí být takové povahy, aby zaručovaly dotyčným osobám účinnou ochranu jejich práv, a musejí být podobné nástrojům používaným pouze ve vnitrostátních situacích v případě porušení vnitrostátního práva.

Pokud jsou zjištěny nedostatky, přísluší členským státům stanovit opatření doplněná o sankce, která jsou účinná, přiměřená a odrazující. Mohou rovněž zavést vhodné postupy umožňující pracovníkům a/nebo jejich zástupcům uplatnit svá práva. Usnadnit přístup vyslaných pracovníků k soudům, včetně rozhodčích a mediačních řízení, za stejných podmínek jako vnitrostátním pracovníkům je v této souvislosti nezbytnou podmínkou.

Soudní dvůr Evropských společenství se vyslovil v předběžné věci²² k systému společné a solidární odpovědnosti, pokud jde o hlavní podniky. Soudní dvůr měl za to, že článek 5 směrnice, vykládaný ve světle článku 49 ES, není v rozporu s používáním takového systému jako vhodného opatření v případě nedodržení směrnice. Soudní dvůr rovněž stanovil, že takové opatření nesmí jít za rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle, který sleduje, a odkázal na vnitrostátní soud, pokud jde o použití tohoto rozsudku v dotyčné věci.

Členské státy jsou vyzvány ke zhodnocení dopadu zavedení přiměřeného a nediskriminačního opatření tohoto druhu do jejich vnitrostátního práva. Členské státy, které již mají k dispozici podobný systém, by měly zhodnotit jeho účinnost jakožto přiměřeného a nediskriminačního opatření v případě nedodržení směrnice.

Za účelem splnění svých povinností jsou členské státy vyzvány, aby přezkoumaly své systémy kontroly a provádění směrnice. Jsou zvláště vyzvány, aby se ujistily, že je vytvořen mechanismus k nápravě porušení povinností a že rovněž existují vhodná a přiměřená kontrolní opatření a že lze poskytovatele služeb porušující směrnici účinně postihnout. Komise se zavazuje pracovat s členskými státy, aby se zlepšila přeshraniční spolupráce inspekcí práce v oblastech, na něž se vztahuje směrnice o vysílání pracovníků.

5. ZÁVĚRY

Je naléhavé objasnit kontrolní opatření, která mohou členské státy použít podle článku 49 ES, jak je vykládán rozsudky Soudního dvora, a zlepšit přístup k informacím a správní spolupráci. Členské státy by měly podniknout kroky k tomu, aby zajistily, že pokyny obsažené v tomto

²² Věc C-60/03 (Wolff & Müller GmbH & Co. KG v. José Filipe Pereira Félix), rozsudek ze dne 12. října 2004, bod 37.

sdělení budou mít co možná nejdříve konkrétní dopad. Za nadcházejících dvanáct měsíců přijme Komise zprávu popisující situaci ve všech členských státech s ohledem na všechny aspekty pojednané v tomto sdělení tak, aby zhodnotila dosažený pokrok v této oblasti. S cílem sledovat vývoj situace v členských státech a být s to provést objektivní hodnocení na základě jednotlivých částí pokynů uvedených výše, Komise:

- zašle co nejdříve podrobný dotazník vnitrostátním orgánům a sociálním partnerům, ve kterém je nejen vyzve k tomu, aby opatřili poznámkami svá vlastní opatření, ale aby rovněž uvedli, jak vnímají a posuzují opatření nebo akce podniknuté ostatními orgány nebo sociálními partnery;
- dá uživatelům na svých internetových stránkách k dispozici formulář, aby jim umožnila podělit se o své zkušenosti, kladné nebo záporné, pokud jde o obdržení informací, mezinárodní spolupráci, kontrolu a uplatňování právních předpisů;
- bude soustavně dohlížet a hodnotit opatření přijatá členskými státy pro usnadnění přístupu k informacím a pro provádění kodexu chování a standardního formuláře pro výměnu informací.

Pokud by po tomto sledování měla Komise dospět k závěru, že v tomto případě nedošlo k podstatnému zlepšení dodržování platných ustanovení práva Společenství a/nebo spolupráce mezi členskými státy uvedené v člancích 4 a 5 směrnice, přijala by opatření nezbytná k nápravě této situace.